

Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

K obecně závazné vyhlášce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů

Na základě ustanovení § 13b odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost **trvalého označování všech psů prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem, a povinnost evidence označených psů a jejich chovatelů.**

Na základě ustanovení § 13b odst. 3 zákona na ochranu zvířat může obec nechat trvale označit toulavé a opuštěné psy v obci, kteří dosud označení nejsou, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Tato možnost není vázána na vydání obecně závazné vyhlášky. Obec je oprávněna nechat trvale označit toulavé a opuštěné psy v obci přímo ze zákona na ochranu zvířat.

Ustanovení § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat výslovně uvádí, že obec je oprávněna ukládat svou obecně závaznou vyhláškou povinnosti. Avšak již ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy České republiky je na základě nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), **dostatečným zákonným základem pro stanovení povinností obecně závaznou vyhláškou obce**, a to povinností ve vztahu k trvalému označování psů a k evidenci trvale označených psů a jejich chovatelů.

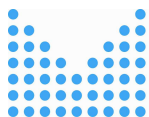
V zájmu právní jistoty chovatelů psů je vhodné, aby součástí obecně závazné vyhlášky obce, jíž se zavádí trvalé označování psů a evidence těchto psů a jejich chovatelů, byla přechodná ustanovení, umožňující splnění povinností uložených obecně závaznou vyhláškou obce (trvalé označení psa, přihlášení se do evidence), v přiměřené lhůtě od účinnosti obecně závazné vyhlášky obce.

A) Trvalé označování psů

Na základě zákonného zmocnění je obec oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce stanovit povinnost označení všech psů v obci trvalým způsobem, jímž se rozumí v souladu s ustanovením § 2 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 313/2014 Sb., o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech, **označení transpondérem**, které provádí veterinární lékař nebo osoba odborně způsobilá, a to dle ustanovení § 59 a § 59a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Také zákon na ochranu zvířat v ustanovení § 13b odst. 2 a 3 ukládá, aby trvalé označení psů prováděla osoba odborně způsobilá k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona (ustanovení § 59 a § 59a veterinárního zákona).

Subjekty, vůči nimž je povinnost trvalého označování psů (ukládána obecně závaznou vyhláškou obce) směřována, jsou **chovatelé psů**, jimiž ve smyslu ustanovení

§ 3 písm. k) zákona na ochranu zvířat jsou fyzické nebo právnické osoby, které psy mj. chovají nebo drží.

S ohledem na smysl a účel trvalého označování psů je vhodné, aby se povinnost trvalého označování týkala **všech psů v obci** (tj. všech psů chovaných, fakticky se zdržujících na území obce), a to bez ohledu na místo trvalého pobytu či sídla jejich chovatele. Povinnost trvalého označování nelze vztahovat pouze např. na psy „velkých plemen“ nebo naopak z povinnosti vyjímat např. psy „malých plemen“, atd., neboť dle stanoviska Rady Ústřední komise pro ochranu zvířat nelze označování psů elektronickým čipem považovat za týrání zvířat, a to ani u psů „malých plemen“.

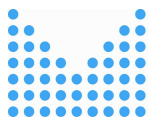
Prostřednictvím vymezení předmětu úpravy obecně závazné vyhlášky je vhodné v obecně závazné vyhlášce obce, která zavádí povinnost trvalého označování psů, řešit otázku krátkodobého „chovu“ (tj. zdržování se) psů na území obce (např. z důvodu návštěvy obce, průjezdu obcí, atd.).

Obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce stanovit **způsob** trvalého označování psů – tzn. **připustit oba** způsoby označování psů (tetování nebo identifikační čip) **nebo zvolit pouze jeden** způsob označování psů. V této souvislosti je nutno zmínit Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013 ze dne 12. června 2013, o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu a o zrušení nařízení (ES) č. 998/2003, na které výše uvedené ustanovení § 2 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 313/2014 Sb. odkazuje. Neboť nařízení stanovuje podmínky pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu (mj. psů) z jednoho členského státu do jiného nebo z určitého území či třetí země do členského státu, a jednou z těchto podmínek je, že zvířata (tedy i psi) jsou označena v souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení, dle kterého *zvířata v zájmovém chovu (i psi) musí být označena aplikací transpondéru nebo zřetelně čitelným tetováním provedeným před 3. červencem 2011*. Přičemž v Příloze II nazvané jako Technické požadavky na transpondéry je uvedeno, že *„transpondéry musí splňovat normu ISO 11784 a používat technologii HDX nebo FDX-B a musí umožňovat odečítání čtecím zařízením slučitelným s normou ISO 11785.“* Co se týká samotného vymezení pojmu transpondér, to je obsaženo ve čl. 3 písm. e) nařízení, dle kterého se jedná o *„pasivní radiofrekvenční identifikační zařízení pouze pro odečítání“*.

Za trvalé označování psů **nelze považovat označení psů např. identifikační „psi“ známkou** vydávanou jako potvrzení o zaplacení místního poplatku ze psů (nejedná se o trvalé označení psa). Povinnost trvalého označování **lze vztáhnout pouze na psy**, nikoliv na jiná zvířata (např. na kočky). Povinnost trvalého označování se vztahuje pouze na psy, **kterí dosud označení nejsou**. Cílem takové úpravy je, aby jeden pes nemusel být označen vícekrát.

Z dikce ustanovení § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat jednoznačně vyplývá, že povinnost nechat trvale označit psa má chovatel, což znamená, že trvalé označení psa **zajistí chovatel na vlastní náklady**. Za přípustnou a zákonu neodporující lze považovat rovněž situaci, kdy obec svou obecně závaznou vyhláškou stanoví, že náklady na trvalé označení psů hradí obec (případně chovatel a obec určitým dílem), anebo situaci, kdy obec chovatelům, kteří mají povinnost nechat své psy trvale označit a zároveň jsou poplatníky místního poplatku ze psů, přizná v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích nárok na úlevu či osvobození od tohoto poplatku.

V případě **toulavých a opuštěných psů** (§ 13b odst. 3 zákona na ochranu zvířat) může obec taktéž přistoupit k trvalému označení. Zákon výslovně stanoví, že „*označení*

těchto psů hradí obec. Přihlásí-li se chovatel psa nebo zjistí-li jej obec, je povinen obci jí vynaložené náklady na označení toulavého psa nahradit.“

B) Evidence označených psů a chovatelů psů

Podmínkou a základním předpokladem naplnění smyslu a cíle sledovaného zákonem na ochranu zvířat zavedením trvalého označování psů (tj. snadnější vyhledávání toulavých psů, jejich brzký návrat chovatelům, snadnější vyhledávání původních chovatelů opuštěných psů) je současné zavedení **evidence označených psů a chovatelů trvale označených psů**.

Zákonné zmocnění bližším způsobem nevymezuje náležitosti ani způsob vedení evidence chovatelů trvale označených psů (dále jen „evidence“), je však zřejmé, že evidence musí sledovat zákonem aprobovaný účel – tj. přispívat k regulaci a přehledu o počtu chovaných, toulavých či opuštěných psů. Evidence by měla proto obsahovat pouze údaje v rozsahu nezbytném k identifikaci psa a identifikaci jeho chovatele. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že v současné době neexistuje jednotná centrální (celorepubliková) evidence trvale označených psů a jejich chovatelů, je vedeno několik na sobě nezávislých „rejstříků“ trvale označených psů, ať již jde o „rejstříky“ čipovaných či tetovaných psů (např. Národní registr majitelů zvířat, Centrální evidence zvířat a věcí ČR), či evidence chovatelů trvale označených psů vedené obcemi. Návrh zákona o evidenci psů nebyl Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR v roce 2005 schválen.

-
- tento materiál popisuje právní stav ke dni zpracování (aktualizace);
  - právní názor uvedený v tomto materiálu není právně závazný, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze soud
-